

Nystartade företag, fas 1 2008

NV1303

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	4
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	4
1.1	Statistiska målstorheter.....	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	5
1.1.5	Referenstider.....	5
1.2	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	6
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	6
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning.....	6
2.2.4	Svarsbortfall.....	6
2.2.5	Bearbetning.....	6
2.2.6	Modellantaganden.....	7

2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid.....	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer.....	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: *Näringsverksamhet*

A.2 Statistikområde

Statistikområde: *Nystartade företag*

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100). ITPS är statistikansvarig myndighet.

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Institutet för tillväxtpolitiska studier,
ITPS
Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund
Besöksadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund
Kontaktperson: Lars Sundell
Telefon: 010 – 447 44 36
Telefax:
E-post: fornamn.efternamn@itps.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, SCB

Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23, Örebro
Kontaktperson: Fredrik Nilsson
Telefon: 019-17 65 07
Telefax:
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger för vissa variabler enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99) och ITPS författningssamling (ITPSFS 2003:1).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Alla allmänna handlingar inom ramen för statistiken Nystartade företag bevaras tillsvidare.

A.9 EU-reglering

EU-reglering saknas i dagsläget. Statistiken följer dock riktlinjerna gällande definitionen av nystartat företag givna av Eurostat i Business demography recommendations manual.

A.10 Syfte och historik

Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS, ansvarar enligt lagen om officiell statistik och statistikförordningen för officiell statistik på området Nystartade företag. SCB utför undersökningen på uppdrag av ITPS.

Statistikens syfte är att belysa området nystartade företag d.v.s. tillkomsten av företag med genuint nystartad verksamhet inom olika regioner och näringsgrenar. Statistiken över nystartade företag har genomförts med väsentligen samma definitioner och metodik sedan 1987 (avsåg nyföretagandet 1985 och 1986). Urvalsstorlekarna var dock betydligt mindre fram till 1990 då de utökades för att möjliggöra en redovisning av antalet nystartade företag per län, fördelade på industri- respektive tjänstenärings. Från 1996 utökades urvalet ytterligare.

Från och med år 2007 är undersökningen uppdelad i två delar varav denna del totalundersöks. Insamling sker då 12 gånger per år och publiceras per kvartal. Syftet med omläggningen är att kunna publicera dels snabbare statistik samt att kunna bryta ner resultatet på en finare regional nivå (kommun) samt en finare branschnivå. Den del av undersökningen som inte omfattas av totalundersökningen är fortfarande urvalsundersökt och samlas in och publiceras en gång per år.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är ITPS, NUTEK, Näringsdepartementet, företagorganisationer och olika regionala myndigheter och organisationer. Ett stort intresse har också visats från forskare. Undersökningens resultat används som underlag för planering och uppföljning av närings- och regionalpolitiska beslut och åtgärder.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Undersökningen baseras på samtliga företag som nyregistrerats i SCB:s Företagsregister (FDB). Undersökningen av 2008 års nystartade företag omfattade cirka 73 500 nyregistrerade företag i FDB. Undersökningen genomförs som en månatlig postenkät. En skriftlig påminnelse skickas ut cirka två veckor efter första utskicket. Efter ytterligare en och en halv till två veckor görs en bortfallsuppföljning. Ett suburval av de företag som ej har besvarat enkäten kontaktas med hjälp av telefonintervju för att kunna skatta bortfallspopulationen.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering görs.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är planerade i undersökningen.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Den statistiska målstorheten utgörs av antalet nystartade företag.

1.1.1 Objekt och population

Undersökningens objekt utgörs av nyaktiverade företag enligt SCB:s företagsregister. Population utgörs av nyaktiverade företag under undersökningsperioden. Villkoret för att ett företag skall klassas som verksamhetsdrivande är att det är moms- och/eller arbetsgivarregistrerat eller, att det tillhör en bransch som inte är momspliktig (t.ex. sjuk-, hälsovård) och är registrerat för F-skatt.

Avgränsning.

Från ramen utesluts:

1. Företag som inte tillhör den privata sektorn.

2. Företag som i FDB har "utpekats" som mottagare av överförd verksamhet d.v.s. vi vet med säkerhet att verksamheten inte är nystartad utan övertagen.

1.1.2 Variabler

I undersökningen ingår följande variabler:

- Verksamhetsstart
- Startkvartal (eventuellt skiljt från kalenderår)
- Aktiv verksamhet (Ja eller Nej)
- Antal sysselsatta mer än 35 timmar/vecka män (inklusive arbetande ägare)
- Antal sysselsatta mer än 35 timmar/vecka kvinnor (inklusive arbetande ägare)
- Antal sysselsatta 10 – 35 timmar/vecka män (inklusive arbetande ägare)
- Antal sysselsatta 10 – 35 timmar/vecka kvinnor (inklusive arbetande ägare)
- Antal sysselsatta mindre än 10 timmar/vecka män (inklusive arbetande ägare)
- Antal sysselsatta mindre än 10 timmar/vecka kvinnor (inklusive arbetande ägare)
- Ledningens sammansättning (man, kvinna, båda gemensamt)
- Bransch

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är totalvärden och aritmetiska medelvärden.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Insamlade variabler redovisas indelad på kommun, län och näringsgren enligt SNI 2002. Redovisningsgrupperna för näringsgrenarna är:

- Jordbruk, skogsbruk och fiske (SNI 2002 A01-B05)
- Tillverkning och dylikt (SNI 2002 C10-E41)
- Byggverksamhet (SNI 2002 F45)
- Varuhandel, reparationer samt restaurang- och hotellrörelse (SNI 2002 G50-H55)
- Transport och kommunikation (SNI 2002 I60-64)
- Finansiell verksamhet och andra företagstjänster exkl. fastighetstjänster (SNI 2002 J65-K74 exkl. K70)
- Fastighetstjänster (SNI 2002 K70)
- Utbildning, hälso- och sjukvård, andra samhällseliga och personliga tjänster (SNI 2002 M80-O93)

Vid specialbearbetningar styrs redovisningen av sekretessregler och av de begränsningar som finns när det gäller kvaliteten.

1.1.5 Referensstider

Referensperioden är kvartal.

1.2. Fullständighet

Undersökningen är avgränsad till de juridiska formerna Enskild näringsidkare, Handels- eller kommanditbolag och Aktiebolag.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

De siffror som redovisas i rapporten Delredovisning kvartal X 2008 Nyföretarstatistik är skattningar som är behäftade med en viss osäkerhet på grund av olika felkällor såsom ramtäckning, mätfel, bortfallsfel och bearbetningsfel. Felen kan vara slumpmässiga eller systematiska.

2.2 Osäkerhetskällor

I undersökningen är de potentiella felkällorna ramtäckning, mätning, bortfall, bearbetning samt modellantaganden, som alla behandlas nedan.

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Eftersom rampopulationen utgörs av nyaktiverade företag i FDB kvartal t , förekommer en viss övertäckning i ramen på grund av ombildningar, övertaganden och annat. Vidare kan ett företag registreras utan att någon verksamhet har startats upp. Företaget behöver vara aktivt för att ingå i ramen.

Tillförlitligheten påverkas även av den undertäckning som orsakas av att alla nya företag som skall hänföras till undersökningsperioden inte har registrerats i FDB när urvalet dras, vilket kan bero på att företagaren inte registrerat sitt företag förrän verksamheten pågått en tid. Företag som startat ny verksamhet under första kvartalet och som i FDB registrerats i t.ex. tredje kvartalet har därmed ej kunnat undersökas utan dessa kommer att ingå i en senare rampopulation.

2.2.3 Mätning

Undersökningen genomförs som en postenkät. En skriftlig påminnelse skickas med en ny blankett. Därefter telefonpåminns ett urval av bortfallet. Enkäterna telefonkompletteras i den mån det behövs för frågorna med svarsplikt. Mätfel i undersökningen kan t.ex. vara att företagen lämnar uppgifter trots att de egentligen inte är nystartade. För vissa frågor skall uppgiftslämnaren uppskatta ett värde vilket kan leda till brister i uppgifterna.

2.2.4 Svarsbortfall

Som objektsbortfall i denna undersökning avses de företagare som överhuvudtaget ej besvarat enkäten och där uppgifter ej gått att få via telefon. För 2008 har objektsbortfallet uppgått till mellan 20 och 25 procent. Med partiellt bortfall menas att insamlade uppgifter saknas på en eller flera frågor. Det partiella bortfallet är relativt lågt.

2.2.5 Bearbetning

Insamlade uppgifter genomgår både manuell och maskinell granskning. Några validitets- och rimlighetskontroller ingår i den maskinella bearbetningen. Där

oklarheter föreligger kontaktas företaget.

2.2.6 Modellantaganden

Som tidigare nämnts baseras undersökningen på en totalundersökning av de företag som har nyregistrerats i FDB under kvartalet. Eftersom en del företagare väljer att registrera sitt företag innan verksamheten har startat och en del väljer att registrera företaget efter det att verksamheten har pågått en tid sammanfaller inte alltid registreringskvartal och startkvartal. Därför byggs resultatet, d.v.s. antalet nystartade företag, för ett referenskvartal upp av resultat från undersökningsomgångarna innan och 1-2 undersökningsmånader efter.

De företag som har nyaktiverats i FDB senare än februari 2009 blankettundersöks inte i fas 1 2008 p.g.a. att publiceringen av statistiken inte skall fördröjas. Antalet företag som är nyaktiverade senare än februari 2009 men som är nystartade under 2008 modellskattas. Denna modell utgår från andelen nystartade företag som nyaktiverades "sent" föregående år. En schablonfaktor tas fram inom varje branschgrupp som sedan multipliceras med reguljärskattningen av antalet nystartade företag i undersökningen. Storleken på schablonfaktorn är ungefär 1,01-1,02 för samtliga branschgrupper utom för jordbruk och skogsbruk samt fastighetsverksamhet där schablonfaktorn ligger inom 1,10-1,20.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Insamling till undersökningen genomförs månatligen. Uppgifter redovisas per kvartal.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är 4-5 månader.

3.3 Punktlighet

Punktligheten är enligt plan. Resultaten levereras en gång per kvartal till ITPS. Leveransen sker 13 dagar innan resultatet publiceras. Datum för publicering är 15 juli 2008, 15 oktober 2008, 29 januari 2009 och 29 april 2009.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Statistiken över nystartade företag har genomförts med väsentligen samma definitioner och metodik mellan 1987 och 2008. År 1990 ökades dock urvalsstorlekarna för att möjliggöra en redovisning av antalet nystartade företag per län, fördelade på industri- resp tjänstenärings.

I samband med den nya lagstiftningen (fr.o.m. 1991-01-01) om att all yrkesmässig omsättning av vara eller tjänst, med några få undantag, skall omfattas av momsskyldighet, ändrades också reglerna för redovisning av

momsen. Företag med en beräknad årsomsättning under 200 000 kronor redovisar moms i allmän självdeklaration året efter aktuellt verksamhetsår, och blir därmed ej registrerat i momsregistret. Detta får till följd att företaget registreras med ett års eftersläpning som verksamhetsdrivande i FDB, såvida inte företaget är arbetsgivarregistrerat eller beskattas för rörelse.

För undersökningsåren 1991 och 1992 kan en undertäckning finnas av de enskilda näringsidkare som varken var momsregistrerade eller B-skatteregistrerade. Dessa företag bör emellertid ha fångats upp i påföljande års rampopulation och genomförda analyser tyder på att eventuella tidsseriebrott är ganska obetydliga. Genom införandet av den nya F-skatten 1993-01-01 kan de företag som p.g.a. att de av ändrade momsregler eventuellt inte täcktes in i urvalsramen åter fångas upp.

Inför undersökningen av Nystartade företag 1996 gjordes en omläggning med syfte att få god precision av samtliga län. Dels utökades urvalet och dels gjordes en omfördelning mellan länen av undersökningens urval.

Från och med referensåret 2000 gäller att alla skattade andelar i rapporten inkluderar det partiella bortfallet i nämnaren vilket skiljer sig från tidigare år. Med andra ord, de andelar som presenteras för 2000 och framåt är minsta-skattningar av respektive andel.

Inför undersökningen av Nystartade företag 2007 gjordes en omläggning med syfte att få god precision på kommunnivå samt en finare branschredovisning. Dessutom var ett syfte att få kvartalsstatistik. För att uppnå detta ändrades undersökningen från att vara en urvalsundersökning till en totalundersökning. Variablerna som efterfrågades i den tidigare undersökningen delades upp i två faser, en totalundersökning som samlas in månadsvis och en urvalsundersökning som görs en gång per år. Det gjordes även en utvidgning vad gäller branscher, då SNI 01, 02, 05 och 70 enligt SNI 2002 togs med. En annan skillnad är insamlingstiden som fr.o.m. 2007 är månadsvis istället för årsvis, vilket får till följd att samtliga företag får enkäten endast några få veckor eller dagar efter att de har registrerat sig. Detta får till följd att frågan om verksamheten är genuint nystartad behöver ställas på ett nytt sätt, "Hur startade verksamheten eller hur kommer verksamheten att starta i företaget?". D.v.s. frågan blir framåtblickande. En annan skillnad som påverkar resultatet jämfört med tidigare undersökningar är att ekonomiska föreningar ingår samt att enskilda näringsidkare över 65 års ålder som tidigare var exkluderade numera ingår.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Nytableringsstatistiken är unik i sitt slag. Det finns ingen annan samlad statistik över nystartade företag i Sverige. Den statistik som kan framställas över nyregistreringar eller nyaktiveringar av företag från exempelvis Bolagsverkets register omfattar även ombildningar, företagsöverlåtelser, namnbyten etc. och kan därför inte jämföras med den officiella statistiken över nystartade företag.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Statistiken kan relateras till annan statistisk med populationsavgränsningar och klassificeringar baserad på FDB. Undersökningen saknar internationellt

jämförbar statistik. Det pågår dock försök inom några EU-länder för att ta fram jämförbar statistik. Dessa länder är Frankrike, Polen, Italien och Österrike bland annat. En registerbaserad nyföretagarstatistik tas fram i Danmark.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Produkten har t.o.m. årgång 1996 publicerats i Statistiska Meddelanden (SM) serie F 15 (Företag) och därefter i serie Nv 12 (Näringsverksamhet). Publikationer för årgång 1998-1999 finns tillgängliga på NUTEK:s och SCB:s hemsidor, medan statistiken fr.o.m. årgång 2000 finns tillgängliga via ITPS hemsida www.itps.se. Huvudresultaten från undersökningen publiceras också i ett pressmeddelande.

5.2 Presentation

Resultaten för kvartal 1-3 presenteras med text och tabeller i rapporten Delredovisning kvartal X 2008 Nyföretagarstatistik 2008 på ITPS hemsida, www.itps.se. Resultaten för kvartal 4 publiceras på Tillväxtanalys hemsida, www.tillvaxtanalys.se. Publikationen innehåller resultat för undersökningskvartalet.

5.3 Dokumentation

Undersökningen är dokumenterad i dokumenten Beskrivning av statistiken – Nyföretagandet i Sverige 2001, 2002, 2003, 2006 och 2007 enligt lagen om officiell statistik (SFS 2001:100) samt i SCB:s dokumentationssystem.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärmaterial i form av enkäter arkiveras hos ITPS fr.o.m. årgång 2001. Primärmaterial i form av slutligt observationsregister finns hos ITPS lagrade i Microsoft SQL Server 2000 för PC.

ITPS utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare kan efter inkommen formell hemställan och efter prövning av denna få tillgång till aidentifierat material för eget bruk.

5.5 Upplysningstjänster

Upplysningar lämnas av:

Fredrik Nilsson, SCB, telefon: 019-17 65 07
e-post: fornamn.efternamn@scb.se

Lars Sundell, ITPS, telefon: 010-447 44 36
e-post: fornamn.efternamn@itps.se